

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 209/08-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. Cs., N., zastúpenej advokátkou JUDr. L. K., K., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 5 Co 320/2006-226 z 20. júna 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Cs. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. novembra 2007 doručená sťažnosť M. Cs., N. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. L. K., K., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 320/2006-226 z 20. júna 2007.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

„Dňa 20. 5. 2005 som podala ako žalobkyňa na Okresný súd v Komárne žalobu o určenie vlastníckeho práva vydržaním, pričom som navrhovala určiť, že som podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti ležiacej v k. ú. N. vedenej na Správe katastra v K. na L V č. 1243, parc. č. 1169/45 zastavané plochy a nádvoria - rodinný dom súpis, č. 1494 o výmere 247 m² a parc. č. 1169/67 záhrady o výmere 313 m² v podiele 2/3 k celku nehnuteľnosti.

Ako vyplýva z podanej žaloby, vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam som nadobudla formou vydržania pri splnení všetkých zákonom požadovaných predpokladov -faktického ovládania veci, vôle nakladať s vecou ako s vlastnou, dobrej viery, že vec mi patrí a nepretržitej držby počas celej zákonom stanovenej doby.

Okresný súd v Komárne svojim rozsudkom zo dňa 29. 9. 2006 sp. zn. 6 C 78/2005 žalobu zamietol. Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozsudku, tento súd je názoru, že v konaní som bezpochyby nedokázala preukázať, že s nehnuteľnosťou tvoriacou predmet konania som po celú zákonom stanovenú dobu nakladala ako s vlastnou, čím neboli naplnené predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. Súd bol toho názoru, že som nepreukázala nepretržitú dobromyseľnú držbu 2/3 spornej nehnuteľnosti ani to, že s touto som nakladala ako s vlastnou.

V dôsledku môjho odvolania sa vecou zaoberal Krajský súd v Nitre, ktorý rozsudkom č. 5 Co 320/2006 zo dňa 20. 6. 2007 napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo veci samej potvrdil. Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozhodnutia, súd II. stupňa dospel k záveru, že vzhľadom k absencii dobromyseľnosti ako jedného zo základných predpokladov vydržania nehnuteľnosti odvolací súd rozsudok súdu I. stupňa vo veci samej potvrdil. Zdôraznil pritom, že darovacia zmluva uzatvorená dňa 24. 9. 1986 na Štátnom notárstve v K., ktorou som nadobudla do vlastníctva 1/3 z nehnuteľnosti tvoriacej predmet konania je neplatná, pričom táto neplatnosť má absolútnu povahu, keďže nebol daný súhlas veriteľa k tomuto právnomu úkonu. Som presvedčená, že v danom prípade došlo rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č. 5 Co 320/2006 k porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu

a na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podstatou odôvodnenia napádaného rozsudku Krajského súdu v Nitre je s poukazom na ustanovenie § 129 ods. 1 Obč. zákonníka záver, že u mňa ako sťažovateľky neexistovala, resp, zanikla dobrá viera, že som oprávnenou užívateľkou nehnuteľnosti, v okamihu keď som sa zoznámila s obsahom darovacej zmluvy. Jedná sa o darovaciu zmluvu zo dňa 24. 9. 1986, z ktorej vyplýva, že na prevádzanej nehnuteľnosti viazne obmedzenie prevodu nehnuteľnosti z titulu pôžičky G. Cs. u bývalej Slovenskej štátnej sporiteľne v H. a z toho dôvodu nie je naplnený jeden zo zákonných predpokladov vydržania nehnuteľnosti.

Takéto posúdenie jedného z atribútov vydržania Krajským súdom v Nitre je spôsobilé stať sa predmetom kritiky ústavného súdu, keďže závery, ktorými sa Krajský súd v Nitre riadil pri svojom rozhodovaní sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Táto zjavná neodôvodnenosť a arbitrárnosť vyplýva zo svojvoľného výkladu a aplikácie práva zo strany všeobecného súdu, ktorým je potrebné oponovať.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že darovacie zmluva zo dňa 26. 9. 1986, na ktorú sa Krajský súd v Nitre v predmetnom rozhodnutí odvoláva, bola spísaná do notárskej zápisnice pod č. N 609/86, NZ 508/86 na Štátnom notárstve v K., ktorého predmetom činnosti vyplývajúci priamo zo zákona podľa vtedy platného práva bolo okrem iného spisovanie listín a zmlúv.

Štátny notár, ktorý túto listinu spisoval, bol verejným činiteľom a preto o obsahu ním spísanej zmluvy som nemala ani ja, ani moja sestra, ale ani G. Cs. žiadne pochybnosti, najmä keď zmluva bola v deň jej spísania aj zaregistrovaná pod č. 3R 1515/86. Z darovacej zmluvy je zrejmé, že darca mal vyzdvihnúť pôžičku ako aj záväzok, že túto bude splácať v dohodnutých splátkach.

Záver Krajského súdu v Nitre, že darovanie predmetnej nehnuteľnosti bolo možné len so súhlasom veriteľa zo zmluvy o darovaní nevyplýva a preto po oboznámení sa s jej obsahom nemohla zaniknúť moja dobrá viera, že som oprávnenou držiteľkou, najmä keď som obdržala platný list vlastníctva preukazujúci moje vlastnícke právo.

Navyše Krajský súd v Nitre vôbec neakceptoval ustanovenie § 129 ods. 1 veta 2. Obč. zákonníka, z ktorej vyplýva, že pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená, čím poprel účel a význam tohto zákonného ustanovenia.“

Sťažovateľka je toho názoru, že namietaný rozsudok krajského súdu porušuje jej základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Porušenie svojich práv vidí v tom, že jej návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nebolo vyhovené.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1. Základné právo M. Cs. vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a základné právo na súdnu ochranu a na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Nitre spis. zn. 5 Co 320/2006 zo dňa 20. 6. 2007 porušené boli.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Nitre spis. zn. 5 Co 320/2006 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľke M. Cs. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 150 000,- Sk, ktoré je povinný Krajský súd v Nitre vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Nitre je povinný nahradiť M. Cs. trovy konania tak, ako budú špecifikované v priebehu konania do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokáta JUDr. L. K.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu

a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07).

Ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu vyvodil (II. ÚS 21/96, I. ÚS 276/06).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

Z citovaného vyplýva, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

V odôvodnení rozsudku krajského súdu č. k. 5 Co 320/2006-226 z 20. júna 2007 sa uvádza:

«Napadnutým rozsudkom Okresný súd Komárno zamietol, žalobu navrhovateľky, domáhajúcej sa proti odporcovi vydania rozsudku, ktorým by súd určil, že je v podiele 2/3-ín podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. N., vedených v katastri nehnuteľností na LV č. 1243 ako parc. č. 1169/45 - zastavané plochy a nádvoria a na nej ležiaci rodinný dom súp. číslo 1494, ako aj parc. č. 1169/67 - záhrada o výmere 313 m². Rozhodnutie vo veci odôvodnil zistením, že dňa 27. 7. 1983 vydal bývalý Okresný národný výbor, odbor výstavby a územného plánovania pre odporcu stavebné povolenie na novostavbu jednopodlažného domu s rovnou strechou a dňa 23. 9. 1986 vydal Miestny národný výbor v N. ohľadne spornej domovej nehnuteľnosti kolaudačné rozhodnutie.

V nasledujúci deň 24. 9. 1986 odporca uzavrel s navrhovateľkou ako aj s ďalšou sestrou I. G. darovaciu zmluvu, na základe ktorej previedol na ne po 1/3-ine spornej nehnuteľnosti. Následne na to I. G. svoj spoluvlastnícky podiel v 1/3-ine previedla darovacou zmluvou na navrhovateľku. V konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 6 C 75/03 boli obidve darovacie zmluvy vyhlásené za neplatné.

Navrhovateľka sa v tomto konaní domáha určenia vlastníckeho práva vydržaním práve k týmto 2/3-inám spornej nehnuteľnosti. Súd vec právne posúdil podľa ust. § 132 ods. 1, 2 a § 134 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka a poukázal na to, že podmienkou nadobudnutia vlastníckeho práva spôsobom uvedeným v ust. § 134 OZ je, okrem iného, aj to, aby držiteľ mal nehnuteľnosť nepretržite v držbe po dobu desiatich rokov, počas ktorých musí nehnuteľnosť nielen užívať, ale s ňou nakladať ako s vlastnou, teda všetky úkony súvisiace s užívanou nehnuteľnosťou musí vykonať vo vlastnom mene tak, aby so zreteľom na všetky okolnosti sa mohlo reálne usúdiť, že jeho presvedčenie o vlastníckom práve je podložené konkrétnymi okolnosťami.

Navrhovateľku v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadne preukázania súčasnej existencie všetkých zákonom stanovených predpokladov nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním po celú vydržaciu dobu, avšak jej sa bezpochyby nepodarilo preukázať, že so spornou nehnuteľnosťou po celú zákonom stanovenú dobu nakladala ako s vlastnou. Svedecké výpovede svedkýň A. Cs. a I. G. považoval súd za nevierohodné, lebo v súčasnosti majú obe k odporcovi nepriateľské vzťahy, súhlasne nepotvrdili všetky zákonom stanovené podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva navrhovateľkou a navyše sa ich výpovede rozchádzali v tom, kto a akým spôsobom hradil poplatky za plyn, elektrinu a vodu, ako aj vtom, ktorý z účastníkov ktorú časť spornej nehnuteľnosti užíval. Ani z výpovedí ostatných vypočutých svedkov nebolo možné urobiť jednoznačný záver o splnení zákonom stanovených predpokladov nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. Navrhovateľka okrem predložených darovacích zmlúv nevedela predložiť žiadne listinné dôkazy na svoje tvrdenia, na rozdiel od odporcu, ktorý predložil ústrižky o zaplatení inkasa, poštové ústrižky o zaslaní peňazí rodičom, prípadne navrhovateľke. Vzhľadom na to, že navrhovateľka nepreukázala nepretržitú dobromyseľnú držbu 2/3-in spornej nehnuteľnosti, ani to, že s ňou nakladala ako s vlastnou, súd jej žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie dôvodiac tým, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (...)

Oprávneným držiteľom je ten, kto vec fakticky ovláda (corpus possessionis) a nakladá s ňou ako so svojou (animus possidendi) a je navyše so zreteľom na všetky okolnosti prípadu v dobrej viere (bona fide), že mu vec patrí. Vôľa nakladať s vecou ako so svojou vlastnou znamená správať sa k veci tak, akoby účastníkovi patrila. Či je držiteľ v dobrej viere alebo nie je, je treba vždy hodnotiť objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samotného účastníka. To má význam pre odlišenie prípadov, kedy držiteľ, hoci vec fakticky ovláda a nakladá s ňou ako so svojou, nie je, a vzhľadom k okolnostiam prípadu, objektívne nemôže byť v dobrej viere, že mu vec patrí. Posúdenie, či bola držba oprávnená alebo nie, musí byť vždy vecou zistenia všetkých skutkových okolností konkrétneho prípadu. Základným rozlišujúcim kritériom pritom je, či držiteľ pri normálnej opatrnosti ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu po každom subjekte rozumne požadovať, nemal a nemohol mať, alebo mal a mohol mať pochybnosti o tom, že mu vec, ktorú fakticky ovláda, patrí. Nie je pritom rozhodujúce (na rozdiel od ochrany vlastníctva) či existuje i platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva pozri R 45/1986).

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že stavebné povolenie vydal Okresný národný výbor, odbor výstavby a územného plánovania v K. dňa 27. júla 1982 pod č. Výst.: 2408/1982-Pe pre stavebníka G. Cs., bytom N. (navrhovateľ), pričom išlo o novostavbu jednopodlažného rodinného domu s rovnou strechou s tromi obytným miestnosťami + príslušenstvom. Stavebný náklad na stavbu rod. domu činil 237.200,- Kčs; z toho stavebný náklad na garáž činil 6.000,- Kčs. Dňa 17. 9. 1982 uzavrel odporca so Slovenskou štátnou sporiteľňou, a. s., mestská pobočka K. Zmluvu o pôžičke a obmedzení prevodu nehnuteľností, na základe ktorej mu táto sporiteľňa poskytla peňažnú pôžičku 100.000,- Sk na stavbu rodinného domu a on sa zaviazal splácať pôžičku v 500,- Kčs splátkach mesačne od januára 1984 a zároveň sa zaviazal, že berie na seba správnymi účinkami i pre dedičov povinnosť podľa § 58 a nasl. Obč. zák., že neprevedie svoju nehnuteľnosť - dom a svoje právo osobného užívania pozemku bez súhlasu sporiteľne na iného, kým pohľadávka z tejto pôžičky nebude úplne uspokojená. Kolaudačné rozhodnutie, ktorým bolo povolené užívanie stavby stavebníkovi G. Cs. vydal Miestny národný výbor,

odbor výstavby, miestneho hospodárstva a obchodu v N. dňa 19. 9. 1986 a toto rozhodnutie sa stalo právoplatné a vykonateľné 23. 9. 1986. Dňa 24. 9. 1986 bola na Štátnom notárstve v K. štátnou notárkou M. N. do Notárskej zápisnice pod č. N 609/86, NZ 508/86 spísaná darovacia zmluva uzatvorená medzi prevodcom (darcom) G. Cs. a obdarovanými M. Cs. a I. G., rod. Cs., ktorou G. Cs. daroval obdarovaným M. Cs. a I. G. po 1/3-ine nehnuteľnosti v kat. úz. N. V bode 3./ tejto zmluvy sa uvádza, že na predmetnú nehnuteľnosť je pôžička u SŠS v H. v sume 90.348,- Kčs, ktorú sa naďalej zaväzuje platiť prevodca G. Cs. v mesačných splátkach po 500,- Kčs, nakoľko je spoluvlastníkom v 1/3-ine. Táto zmluva bola registrovaná Štátnym notárstvom v K. hneď toho istého dňa 24. 9. 1986 pod číslom 3 R 1515/86. Odporca G. Cs. uzavrel dňa 26. 9. 1986 manželstvo s J. O. pred Obvodným národným výborom v B. II. Dňa 6. 11. 1992 bola uzavretá darovacia zmluva medzi darujúcou I. G. a obdarovanou M. Cs., ktorou darujúca darovala podiel 1/3-iny z nehnuteľností, registrovaná Štátnym notárstvom v K. dňa 23. 11. 1992 pod č. R 11583/92.

Z obsahu spisu Okresného súdu v Komárne sp. zn. 6 C 75/03 vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 19. marca 2004 č. k. 6 C 75/03-135 bol zamietnutý návrh žalobcu G. Cs., podaný proti žalovaným 1./ M. Cs. a 2./ I. G. o neplatnosť oboch hore uvedených darovacích zmlúv, avšak v dôsledku odvolania žalobcu proti tomuto rozsudku Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 3. februára 2005 č. k. 9 Co 131/2004-66 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a učil, že darovacia zmluva uzatvorená medzi G. Cs. na jednej strane a M. Cs. a I. G., spísaná do notárskej zápisnice dňa 24. 9. 1986 pod číslom N 609/86, NZ 508/86, ktorou G. Cs. daruje obdarovaným M. Cs. a I. G. po 1/3-ine z nehnuteľností, je neplatná; zároveň určil, že darovacia zmluva, uzavretá dňa 6. 11. 1992 medzi darujúcou I. G. a obdarovanou M. Cs., ktorou darujúca daruje podiel 1/3-iny, je neplatná.

Keďže obe obdarované osoby – M. Cs. a I. G., ktoré darovaciu zmluvu čítali a podpísali, vedeli, že na darovanej (prevádzanej) nehnuteľnosti viazne obmedzenie prevodu nehnuteľnosti, že tu existuje pôžička darcu, ktorú si vzal na domovú nehnuteľnosť a že aj darovanie nehnuteľností je možné len so súhlasom veriteľa, ktorým bola Slovenská štátna sporiteľňa, a. s., mestská pobočka K. Táto požiadavka vyplývala priamo zo zákona (§ 58 a § 59 OZ). Pretože o takýto súhlas účastníci zmluvy, najmä darca, nepožiadali veriteľa, teda súhlas veriteľa k zmluve nebol pripojený, malo to v konečnom dôsledku

za následok určenie absolútnej neplatnosti oboch darovacích zmlúv súdom. Táto skutočnosť mala však význam aj z hľadiska dobrej viery navrhovateľky M. Cs. (v darovacej zmluve obdarovanej) a ďalšej obdarovanej I. G. So zreteľom ku všetkým okolnostiam veci nemohla byť navrhovateľka, ale ani ďalšia obdarovaná I. G., ako držiteľka v dobrej viere, že postačuje takýto právny titul (darovacia zmluva), na základe ktorého vzniká jej vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Dobrá viera, ktorá je daná „so zreteľom ku všetkým okolnostiam“, zaniká v okamžiku, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťou, ktorá objektívne musela vyvolať pochybnosť o tom, že jej vec podľa práva patrí. Dobrú vieru je treba chápať objektívne, vychádza sa z toho, ako by vec bola posúdená pri zachovaní obvyklej opatrnosti, ktorú treba vyžadovať od každého. V okamžiku, keď sa navrhovateľka oboznámila s obsahom darovacej zmluvy zo dňa 24. 9. 1986, čo nastalo v čase podpisu tejto zmluvy, zanikla jej dobrá viera, že je oprávnenou užívateľkou nehnuteľnosti, ktorú mala získať v dôsledku darovania od odporcu ako darcu. V konaní pred prvostupňovým súdom navyše ani nad všetky pochybnosti nepreukázala, že nakladala s nehnuteľnosťou ako s vlastnou. Vzhľadom k absencii dobromyseľnosti navrhovateľky ako jedného zo základných predpokladov vydržania nehnuteľnosti, pričom dobromyseľnosť musela preukázať navrhovateľka ako držiteľka veci dovolávajúca sa súdnej ochrany, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľky zamietnutý, podľa § 219 OSP vo veci samej potvrdil.»

Krajský súd preskúmal skutkový stav a jeho právnu kvalifikáciu, s ktorou sa stotožnil, aj keď rozsudok okresného súdu doplnil a čiastočne opravil. Z jeho záverov nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu.

Podľa judikatúry ústavného súdu je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré prezentuje zrozumiteľné a jasné odpovede na všetky základné otázky nastolené sťažovateľkou súvisiace s predmetom konania. To znamená nárok na obranu proti jednostrannému nepreskúmateľnému odôvodneniu.

Takéto rozhodnutie spĺňa aj požiadavku § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie podstatný obsah predmetov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje rozhodnutie, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Postupuje tak aj preto, že podľa čl. 51 ods. 1 ústavy základné právo zaručené čl. 46 ústavy možno uplatniť len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj odôvodnenie odvolacieho rozsudku (§ 211 OSP).

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvého aj druhého stupňa), ktoré stručne a jasne objasní skutkový stav a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z toho aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Preskúmaný postup krajského súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny.

V danom prípade všeobecné súdy založili svoje rozhodnutie na jasnom zistení, a to, že sa sťažovateľka nestotožňuje s ich závermi, nemôže samo osebe viesť k záveru, že boli porušené jej základné práva.

Ústavný súd viackrát vyslovil názor (II. ÚS 53/97, I. ÚS 225/05 a iné), že základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru nezahŕňa v sebe právo na úspech v konaní.

Ústavný súd je toho názoru, že rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 320/2006-226 z 20. júna 2007 nedošlo k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti. Napadnutý rozsudok krajského súdu nemá zjavne neodôvodnený ani arbitrárny charakter. Sťažnosť v tejto časti ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

V nadväznosti na tento záver ústavný súd odmietol aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 116/05) vychádzajúc z toho, že absencia porušenia ústavnoprávných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru. Ústavný súd totiž v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

Ústavný súd v tejto časti sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie, pretože ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy pred jeho

ohrozením alebo porušením zásadne poskytujú všeobecné súdy v občianskoprávnom konaní (II. ÚS 41/02).

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júla 2008